

D Ů M
nouz

ŽÍT

ŠTASTNĚ,
BEZ STŘECHU 7 AINO

Kluci ulice s malou šancí

Motýlci neboli prostituti i zneužívaní mladí muži. Moc cest na útěk z „branže“ nemají. Někteří lidé (i úřady) míní: „No a? Šli do toho sami!“ Pravda jen napůl. Ti kluci měli jiný start: z děcáku! Jsou vděční za Dům Šance. Vypadá chudě, neutěšeně, stísněně, ale je. V Praze pro lehké kluky je to No. 1.

M ŠANCE
uzový provoz

PROJEKT
ŠANCE

MARTIN

” Tady mi
doopravdy
pomohli.
I když to
bylo tvrdé
prozření
o sobě
samém...

Zamřížované dveře Domu Šance otvírá László Sümegh i dnešnímu zásobovači

„Jestli jsem teda na kluky, nebo na holky? Tak půl na půl,“ připouští Láďa

Do zamřížovaného vchodu bývalého obchodu, který se stále zamyká, vchází Láďa. Nenápadný hubený devětadvacátník tady našel útočiště i práci. Je 10.00 hod. a pracovní terapeutické dílny v Domě Šance se rozjíždějí. Dnes tu pracuje šest klientů. Budou tu do pěti. Mezi nimi i Láďa. Chodí sem od Vánoc.

„Přivedl mě sem kamarád, kterého jsem poznal v Praze. Tehdy jsem neměl nic,“ vrací se do minulosti. Do metropole přijel nedoučený automechanik ve 22 letech za vidinou výdělků. Za sex. „Byl jsem od tří let v pěstounské péči u rodiny v Jablonci nad Nisou. Máma byla doma, táta byl policajt a měli i své děti,“ přibližuje náhradní zázemí, které se mu stalo peklem. „Pěstounka mě začala sexuálně zneužívat, a já proto utíkal z domu. Nevěděl jsem co s tím, moc mi nebylo jasné, co dělá, ale nelíbilo se mi to. Říct to nikomu nešlo.“ Když se ptal sourozenců, zjistil, že objektem matčiny touhy je sám. Resumé? Rodina ho vrátila pro útěky v jeho devíti letech do Dětského domova Dubá-Deštná.

Duše v tísní

Na sklo bývalého obchodu v Moskevské ulici klepe další klient. Je 11.15 hod. Šéf a koordinátor projektu Domu Šance László Sümegh otvírá. „Zamykáme, ne aby neutekli klienti, ale aby se sem někdo nedobýval a nevyhrožoval. To se stalo v našem minulém působišti na Praze 5, když se nás snažili zbavit. Tam nám dílnu

komplet ‚kdosi‘ rozmlátil. Bohužel, vůči lidem v nouzi žijícím na ulici se u nás užívá jediné řešení: represe!“ konstatuje a vítá dalšího klienta. Martin přišel pro radu. S Lászlem si sedá do druhé – společenské – místnosti domu, kde se konají přednášky, debaty, kulturní programy.

„V děcáku se mi ulevilo. Řekl jsem to řediteli, jenže ten s tím nic nedělal... Tam jsem byl do sedmácti a jezdil do učení do Mladé Boleslavi,“ nastiňuje další osud Láďa. Časem se dostal do pastáku a do azylového domu v Jablonci, kde pracoval v pekárně. Férově říká: „Nebavilo mě to! Chtěl jsem dělat automechanika, to jsem prošvih.“ S pěstouny se naposledy setkal v osmnácti. Jel je navštívit. Proč? „Nikoho jsem neměl. Otec byl v klidu a matka asi doufala, že jsem to zapomněl. Víc jsem u nich nebyl.“

Vyrazil do Prahy za placeným sexem s muži. „Myslel jsem, že dostanu za hodinu pět tisíc. Omyl. Někdy jsem čekal i čtrnáct dnů, jestli si mě někdo vezme. Býval jsem v Chotkových sadech,“ říká s tím, že sex pro peníze má občas dál, ale chce toho nechat. Jenže peníze potřebuje... Práce v dílně si váží a sní o řízení formule 1. „Biologičtí rodiče? Zemřeli. Mámu jsem poznal, tátu ne. Mám i starší sestru – k ní nemůžu, má děti a bojí se, že jsem na kluky – a brácha dvojče je v ústavu. Moje záchrana je dobře placená práce, jenže jsem v jisté době kradl z hladu jídlo a nemám čistý rejstřík,“ zamýšlí se.

Momentálně klienti v terapeutické dílně vyrábějí a zdobí svíčky nebo kompletují propisovací tužky pro své mecenáše...

Taky o malý „bar“ se stará jeden z těch, kteří tu našli pomoc

■ Minulost jako závaží

Motýlci mají ze 70 % jedno společné: prošli dětským domovem nebo rozvrácenou rodinou a pak uvěřili reklamě o Praze jako městě měst! V metropoli viděli šanci na super život a skvělé peníze. Jenže kouzlo se nekonalo a přišla realita. Pro mnohé dno! Proč jim v té cestě nebránil strach z oné profese? Buď ho nemají, nebo se sami snaží přesvědčit, že není. Z nemoci ani z toho, že nedostanou zaplacené. Je to v tu chvíli jejich (často) jediná možnost.

„Pár klientů teď v kuchyni vaří. Kluci musejí být soběstační a učit se o sebe starat od základu. Mnohé učíme i hygienickým zásadám. Tady si můžou také vyprat,“ ukazuje László zdejší de facto 2+1. V novém objektu je Dům Šance od ledna. Sehnat pro něj v Praze náhradní budovu

V dílně pak mají i živá morčata. Učí se o ně starat a mají možnost pohlázení.

■ Chci do „umění“!

Celý Projekt Šance má dneska 70 pravidelných klientů, kteří si sem jdou vyprat a na zdravotní prevenci. Do Domu Šance ale chodí i ti, co chtějí víc: něco konkrétního se sebou dělat. Těch je přes 30.

Martin (24), který přišel na odpolední kulturu a na radu za Lászlem, říká: „Jsem z Olomouce a taky mě lákala Praha. Prostě jsem se tady chtěl mít dobře, bylo to krátkozraké.“ Nedoučil se kadeřníkem, ale dál se zajímá o kosmetiku a vizážistiku. Chtěl by se dostat do umělečtějších oblastí, k filmu. Úplně sám Martin není, jenže... „V Olomouci mám pěstounskou rodinu, ale s pěstounkou jsme se rozešli v názorech na to,

Vedoucí dílny (na snímku) kontroluje po motýlcích veškerou práci, za kterou dostanou mzdu

nebylo jednoduché. „Stěhování mnohé klienty vedlo k představě, že se zařízení zrušilo, což je špatně. Teď si zvykají na jinou adresu i menší prostor. Nemůžeme už zaměstnávat tolik lidí v terapeutické dílně a dát jim šanci se zvednout,“ tvrdí László Sümegh. Klienti nemají nic zadarmo! „Nejsme charita ani žádná armáda, kde lze pomoc zdarma zneužít a tahat peníze z kapes poplatníků. Máme pravidla: první návštěva je zdarma, ale třeba další i s občerstvením za poplatek. Kluci, ač mají handicap ve výchozí pozici, se musejí učit, že nic není zadarmo. Nehodláme je pěstovat, ale vrátit do života a práce. Oni to akceptují!“ Mnohým z dílen pomáhá Projekt Šance najít i ubytovnu v rámci podporovaného bydlení.

jaký budu. S otcem se dá mluvit, s ní už to nebude možné.“ Do Prahy s cíleně jako prostitut. Se sexbyznysem začal v 11 letech v Olomouci na hlavním nádraží. Bral to jako něco nového, dobrodružství. Strach neměl. „Pěstouni mně i bráchovi razili stokorunové měsíční kapesné. A já už na ty peníze byl zvyklý,“ odhaluje důvod volby dlouhovlasý Martin. I on se dostal do pastáků, utíkal a schovával se.

V Praze přežíval různě. Sem tam přespával u dočasných „chleboďárce“, taky to zkusil v sexstudiu, kde ho očesali a kde se poznal s drogami, ale dnes tvrdí, že je čistý a než stovku za sex, raději nejlépe nebo volí kontejner. „Od Vánoc mám jasno: dělat to za pár šupů nechci, něco ve mně ruplo. To by fakt muselo stát za

SLAVNÍ PROSTITUTI

Protagonista pořadu *Hung* na HBO **Thomas Jane** přiznal, že před příchodem do Hollywoodu pracoval jako mužský prostitut. Heterosexuální herec řekl, že to bylo proto, že neměl kde bydlet a co jíst. Za peníze uspokojoval sexuální tužby mužů i žen.

Mužskou prostitucí se živil svého času i herec a spisovatel **Rupert Everett**, který se hlásí k homosexuální orientaci.

K mužské prostituci se přiznal český podnikatel **Zdeněk Kubík** (předobraz hlavního hrdiny filmu *Czech Made Man*) a britský zpěvák **Pete Doherty**, svého času přítel topmodelky Kate Moosové.

Jak vidí László Sümegh nejednu charitu?

Mnohé projekty jsou zaměřeny jen na uspokojování biologických potřeb klientů, ne na to, aby něco udělali dál se svým životem. To považuju za výchovu sociálního přiznivnictví!

Vezmu příklad bezdomovce v produktivním věku v Praze: u Tadeášů dostane ráno po 9. hodině chléb, do 10 hodin vyfasuje v Naději snídani, když je evidován. Na oběd zaskočí k Armádě spásy, ke sv. Tereze nebo zase do charity. Odpoledne jsou opět stravní pomoci – tak může zajít v 18 hodin do Naděje... Bude ten člověk chtít něco se sebou dělat? Proč neuklízejí chodníky a na základě toho nefasují stravenky?

to,“ připouští mladík, který teď bydlí pod schody, a dodává, že v době, kdy se sexem naplno živil, neřešil, jak ho zákazník bere, hlavní bylo, aby platil a chtěl ho příště zase.

„Zkoušel jsem to i jinak. Dělal jsem práce i pro teleshopping, ale to padlo. Teď se orientuju na castingy a doufám, že uspěju. Víím, že změna bude těžká,“ krčí rameny Martin.

■ Oběd, pánové...

Je po poledni, z minikuchyňky voní maso. Dnešní autor jídla zve ostatní z dílny ke stolu. Přichází i mentálně zaostalý mladík, který byl komerčně sexuálně zneužíván, v podstatě to nevěděl. Respektive neuvědomoval si to. Jeho „obhospodařovatel“ se snažil vystupovat jako vlídný otec, aby mladíka mátl. To se mu dařilo. Mnozí kluci podvědomě tátu, kterého nikdy nepoznali, v zákaznických hledají a vidí. I tyto mladé muže Projekt Šance chrání...

Martin zůstává sedět; je v jiné klientské sekci – může si dát čaj, limonádu nebo kávu. Ty si platí. „Jen tady mi poradili a pomohli! Řeknu to natvrdo, bez nich bych si neuvědomil, že... Jinak: jednou jsem šel na diskotéku a neměl kde spát, tak jsem se seznámil s člověkem, který mě vzal k sobě. Dal mi najíst, umyl si mě, pak mě ošukal a ráno vyhodil... Došlo mi, že jsem měl často cenu použitého hadru!“

Vyhráno nemá – bojuje a mluví o své minulosti, nepopírá část svého života. „Mám problém u něčeho vydržet, když mi to nejde, utíkám.“ Martin se odmlčí a potlačuje pláč: „Chybí mi asi průbojnost.“

Na Dům Šance buší další, přišel na odpolední program. Doporučil mu to kamarád! „Problém je ve špatném nastavení společnosti. Léčí se dopady a neodstraňují příčiny, není prevence. A dopady se snaží společnost zamést pod koberec. Když nejsou vidět, neexistují. Ovšem tihle kluci jsou reální! Řešení není šoupnout je za mříž, ale poskytnout jim pomoc. Mají namnoze jen tu naši Šanci, jsou bez rodiny, bez zázemí. Když stát dopustil, aby je rodiče šoupli do děcáku, zneužívali je, ať taky něco udělá pro ně, ne? Vůbec to nemusí být zadarmo!“ ■

Více o Projektu Šance na webu: www.sance.info

Literatura k tématu: **Váš kluk – prostitut? (autor: Cyril Valšík)**

P. S. K Ládovi: o zneužívání promluvil po delší době až v Domě Šance. Bohužel, vše je promlčeno! Kdo ale „takovému“ uvěří?